

Sosyal Hizmetler Kapsamında Yaşlılara Yönelik Bakım Hizmetleri: Türk Hukuku Yönünden Bir İnceleme

Dr. Öğr. Üyesi Burcu EZER
Anadolu Üniversitesi Hukuk Fakültesi
İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku ABD

Dünyada bakım hizmetlerinin sunum yöntemleri

- ❖ Bakıma muhtaçlığın sosyal risk olarak kabul edilmediği, bakım hizmetlerinin **geleneksel metotlarla** yerine getirildiği örnekler
- ❖ Bakıma muhtaçlığın sosyal risk olarak kabul edildiği; genellik ve zorunluluk ilkesi uyarınca şekillenen **primli sistem kapsamındaki bakım sigortası** modelleri
- ❖ Bakıma muhtaçlığın sosyal risk olarak kabul edildiği; bakım hizmetlerinin genellik ilkesi veya muhtaçlık kriteri uyarınca **primsiz rejim (sosyal hizmetler)** kapsamında yerine getirildiği modeller
- ❖ Devlet dışındaki **özel aktörlerin** (kar amacı güderek veya kar amacı gütmeksizin) bakım hizmetlerini yerine getirdiği modeller
- ❖ Sayılı modellerin bir veya birden fazlasına yer veren **karma yöntemler**

Türkiye’de bakım hizmetlerine ilişkin yakın dönem tarihçesi

- ❖ III. Özürlüler Şurasında (2007) **bakım hizmetlerinin** konu belirlenmesi
- ❖ III. Özürlüler Şurası komisyon raporları sonucunda **Bakım Hizmetleri Stratejisi ve Eylem Planı (2011-2013)’nin** ilan edilmesi
«Sosyal güvenlik sisteminde bakım güvence modeli ve bakım sigortası oluşturulmasına ilişkin önerilerin oluşturulması amaçlanmaktadır. Bakım sigortasının oluşturulmasına yönelik teknik çalışmalar yapılacaktır.»
- ❖ **Orta Vadeli Programlarda** *bakım hizmetlerinin geliştirilmesi* (2006-08, 2007-09, 2008-10, 2019-21, 2020-22, 2023-25) ve *uzun süreli bakım sigortası oluşturulması* (2021-23, 2024-26) amaçlarına yer verilmesi

Türkiye’de bakım hizmetlerine ilişkin yakın dönem tarihçesi

- ❖ **10., 11. ve 12. Kalkınma Planlarında bakım hizmetlerinin güçlendirilmesi; 12. Kalkınma Planında (2024-28) ise bakım hizmetlerinin güçlendirilmesinin yanı sıra bakım sigortasının kurulması hedefine yer verilmesi**
- ❖ **Yaşlı Hakları Ulusal Eylem Planında (2023-25) uzun süreli bakım hizmetlerinin güçlendirilmesi ve finansal sürdürülebilirlik açısından ulusal bakım güvence modeli oluşturma hedeflerinin belirlenmesi**
- ❖ **Engelli Hakları Ulusal Eylem Planında (2023-25) yeni nesil bakım hizmet modellerinin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması ile uzun dönemli bakım hizmetlerinin güçlendirilmesi hedeflerinin belirlenmesi**

TÜRK HUKUKUNDA BAKIM HİZMETLERİNE GENEL BAKIŞ

**Aile ve Sosyal
Hizmetler
Bakanlığı (ve
Sosyal
Yardımlaşma ve
Dayanışma
Vakıfları) ve diğer
Bakanlıklarca
sunulanlar**

**Yerel yönetimler
ve Belediyeler
tarafından
sunulanlar**

**Sivil toplum
örgütleri
tarafından
sunulanlar**

**Özel hukuk tüzel
kişileri ve gerçek
kişiler tarafından
sunulanlar**

ASHB Uygulamasında Bakım Hizmetleri ve Bakım Hizmetlerinin Öznesi

❖ «Bakıma muhtaç kimse» yerine;

«Bakıma muhtaç yaşlı» ve
«Bakıma muhtaç engelli» kavramlarının benimsenmesi

- ❖ Bakım sigortası uygulamalarına kıyasla bakım hizmetleri kapsamının *daha dar bir grubu* oluşturması: Kısa süreli bakıma muhtaçlığın veya hastalık sebepli bakıma muhtaçlığın kural olarak bakım hizmetleri kapsamına alınmaması
- ❖ Bakıma muhtaç yaşlılar ile bakıma muhtaç engelliler arasında bakım hizmetlerinden yararlanma yönünden farklılıkların mevcut olması

ASHB Uygulamasında Bakım Hizmetleri ve Bakım Hizmetlerinin Öznesi

Bakıma ihtiyacı olan engelli:

SHK m.3/1-d: Engellilik sınıflandırmasına göre resmî sağlık kurulu raporu ile ağır engelli olduğu belgelendirilenlerden, günlük hayatın alışılmış, tekrar eden gereklerini önemli ölçüde yerine getirememesi nedeniyle hayatını başkasının yardımı ve bakımı olmadan devam ettiremeyecek derecede düşkün olan kişi

İhtiyacı olan yaşlı:

SHK m.3/1-e: Sosyal veya ekonomik yönden yoksunluk içinde olup korunmaya, bakıma ve yardıma ihtiyacı olan yaşlı statüsündeki kişi

ASHB uygulamasında yaşlılara yönelik bakım hizmetleri

❖ Yatılı bakım hizmetleri

- Huzurevlerinde
- Bakım ve rehabilitasyon merkezlerinde

❖ Gündüzlü bakım hizmetleri

- Yaşlı hizmet merkezlerinde
- Aktif yaşam merkezlerinde

❖ Evde bakım hizmetleri

- Yaşlı hizmet merkezlerinde

❖ Ulusal Vefa Programı kapsamında evde bakım hizmeti

❖ Yaşlı destek programları (YADES) – Belediyelerce işbirliği ile

❖ Evde sağlık hizmetleri – Sağlık Bakanlığı koordinesinde

Yatılı bakım hizmetleri yönünden temel esaslar

- 60 yaşından büyük olmak
- **Huzurevleri yönünden:** Kendi gereksinimlerini karşılamasını engelleyici bir rahatsızlığı bulunmamak yeme, içme, banyo, tuvalet ve bunun gibi günlük yaşam etkinliklerini bağımsız olarak yapabilecek durumda olmak
- **Yaşlı Bakım ve Rehabilitasyon Merkezleri yönünden:** Bedensel ve zihinsel gerilemeleri nedeniyle sürekli ya da sürekli olarak özel ilgi, desteğe, korunmaya ve rehabilitasyona gereksinimi olmak
- Sosyal ve/veya ekonomik yoksunluk içinde bulunduğu sosyal inceleme raporu ile saptanmış olmak
- Mevzuatta belirlenen diğer şartları taşımak

Yatılı bakım hizmetleri yönünden temel esaslar

Kural: Ekonomik gücü yeterli olup da sosyal yoksunluk içinde bulunan yaşlılar ücretli olarak kabul edilir.

İstisna: Kanunen bakmakla yükümlü kimsesi olmayan, sosyal güvenlik kuruluşlarından aylık almayan, adına kayıtlı menkul ve gayrimenkulü bulunmadığı ya da adına kayıtlı gayrimenkulü olup da sağladığı gelirle yaşamını sürdüremeyeceği yoksulluk belgesince saptanan yaşlılar ile kanunen bakmakla yükümlü kimsesi olup da yükümlülerin ekonomik gücünün yeterli olmadığı saptanan yaşlılar ile 1005 sayılı Kanun kapsamında şeref aylığı alanlar ücretsiz kabul edilir. Bu kapsamdaki yaşlılara her yıl merkezî yönetim bütçe kanunu ile belirlenecek miktar üzerinden aylık harçlık verilir.

Yatılı bakım hizmetleri yönünden temel esaslar

SHK Ek m.10: 65 yaşını doldurmuş ve her ne ad altında olursa olsun her türlü gelirler toplamı esas alınmak suretiyle, hane içinde kişi başına düşen ortalama aylık gelir tutarı asgari ücretin aylık net tutarının üçte birinden az** olan Türk vatandaşlarına 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu m.21/1-(b)'ye göre (pazarlık usulüne göre) hizmet alımıyla bakım hizmeti verilebilir. (**2025 itibariyle 7.368 TL)

«Bakıma muhtaç engelli» kabul edilen yaşlılar yönünden yatılı bakım hizmetleri

- Yaşlı bir kimse, mevzuata göre «bakıma muhtaç engelli» kapsamına girmekte ise, yaşlı bakım ve rehabilitasyon merkezlerinin dışında engelli bakım merkezlerinde de kalabilir. Bu merkezlerde verilen bakım hizmetleri, kişisel bakım hizmetleri ve psiko-sosyal destek hizmetleridir.
- Bu merkezler sıklıkla **(Engelsiz Yaşam,) Bakım, Rehabilitasyon ve Aile Danışma Merkezi** adıyla hizmet vermektedir.
- Yatılı bakım hizmeti veren bu merkezlerin bir kısmında engellilere yönelik gündüzlü bakım hizmetleri de bulunmaktadır.

«Bakıma muhtaç engelli» kabul edilen yaşlılar yönünden yatılı bakım hizmetleri

ASHB'nin engelli bakım merkezlerinde bakım hizmetleri **kural olarak
ücrete tabiidir.**

«Bakıma muhtaç engellinin bakım ücretinin kendisi veya ailesi tarafından ödenmesi hâlinde; bakım ücreti, bakım hizmetlerin sunulmasını müteakiben aylık olarak alınır.»

Ancak her türlü gelirleri toplamı esas alınmak suretiyle hesaplanan kişi başı ortalama aylık gelir tutarı **asgari ücret net tutarının 2/3'ünden az olanların**** bakım ücreti ASHB tarafından karşılanır. Bu hallerde bakıma muhtaç engelliye bakım hizmetini verecek merkez İl Müdürlüğüne belirlenir. (**2025 itibariyle 14.737 TL)

«Bakıma muhtaç engelli» kabul edilen yaşlılar yönünden yatılı bakım hizmetleri

Engelli bakım merkezlerinde ücretsiz kalacakların tespiti:

- İl müdürlüğünün veya merkezin önereceği bakıma muhtaç engelliler arasından, sosyal inceleme raporu sonucuna göre kabul edilirler.
- Merkeze hizmet verdiği bakıma muhtaç engelli sayısının %3'ü oranında ücretsiz bakıma muhtaç engelli kabul edilir.
- Merkeze ücretsiz kabul edilecek bakıma muhtaç engelliler, sosyal ve ekonomik yoksunluk içerisinde bulunanlar arasından il müdürlüğünce belirlenir.
- İl müdürlüğünün teklifine rağmen ücretsiz bakıma muhtaç engelli kapasitesini doldurmayan merkezlere 5 işgünü süreyle geçici olarak kapatılma veya hak edişlerinde 5 günlük kesinti yapılması yaptırımları uygulanır.

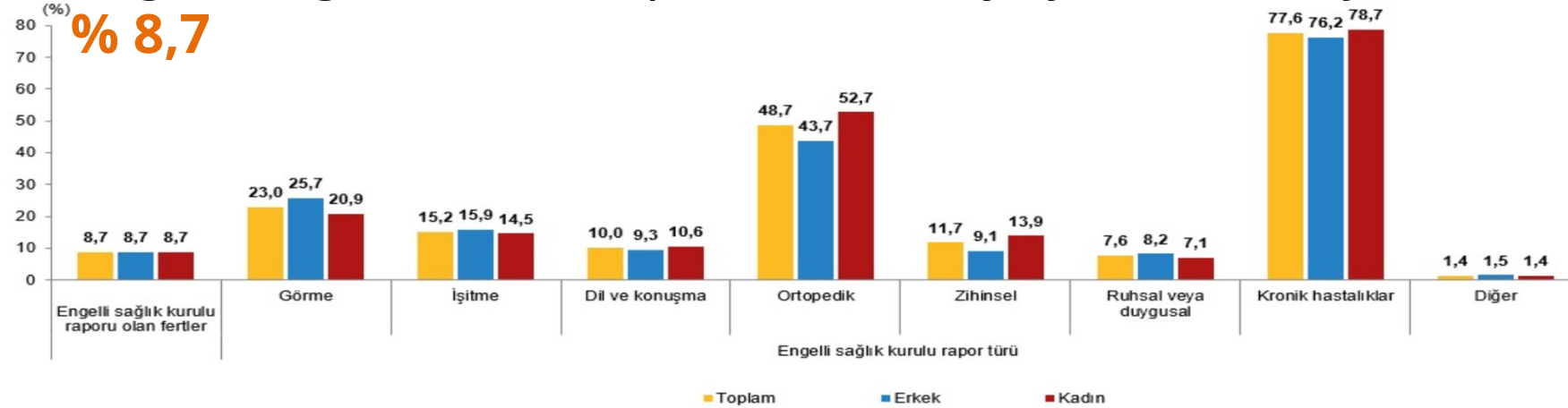
«Bakıma muhtaç engelli» kabul edilen yaşlılar yönünden yatılı bakım hizmetleri

- Engelli sağlık kurulu raporu olan 50 yaş ve üzeri kişilerin oranı:

% 7,6

Cinsiyet ve engel türüne göre engelli sağlık kurulu raporu olan 65+ yaştaki kişilerin oranı, 2023

- Engelli sağlık kurulu raporu olan 65 yaş ve üzeri kişilerin oranı:

Kaynak: TÜİK
Türkiye Yaşlı
Profili
Araştırması,

Yatılı bakım hizmetlerine ilişkin istatistikler

**ASHB'ye bağlı
huzurevleri**

2024 yılı itibarıyla
Bakanlığımıza bağlı
huzurevi sayısı

169

2024 yılı itibarıyla
Bakanlığımıza bağlı huzurelerinde
bakılan yaşı sayısı

14.701

**Özel
huzurevleri**

2024 yılı itibarıyla
özel huzurevi sayısı

272

2024 yılı itibarıyla
özel huzurevlerinde bakılan yaşı sayısı

13.310

**ASHB'ye bağlı
engelli bakımevi
sayısı**

2024 yılı itibarıyla
Yatılı Bakım ve Rehabilitasyon
Merkezi sayısı

106

2024 yılı itibarıyla
Yatılı Bakım ve Rehabilitasyon
Merkezlerinden hizmet alan engelli sayısı

7.076

Kaynak: ASHB 2024 yılı Faaliyet
Raporu

Gündüzlü bakım hizmetleri yönünden temel esaslar

Yaşlı hizmet merkezlerince sunulan gündüzlü bakım hizmetleri:

- Yaşam ortamlarını iyileştirmeye yönelik yardımlar,
- Sosyal, psikolojik ve sağlık alanındaki temel ihtiyaçların giderilmesi,
- Gündelik yaşam aktivitelerinin desteklenmesi,
- Rehberlik ve mesleki danışmanlık hizmeti,
- Boş zamanları değerlendirmeye ve sosyal ilişkileri geliştirmeye yönelik faaliyet ve aktiviteler,
- Aile ile dayanışma ve paylaşma sağlayarak yaşlının yaşam kalitesini artırmak,
- Öğle yemeği ve ikindi kahvaltısı hizmetleri,
- Sağlık kontrolü,
- Ulaşım imkânı

Gündüzlü bakım hizmetleri yönünden temel esaslar

- ❖ Gündüzlü bakım hizmetleri kural olarak 65 yaş ve üzeri kişiler içindir. Ancak yaşlı bireyin yasal temsilcisi veya yakını da bilgilendirme, danışmanlık ve eğitim hizmetlerinden yararlanabilir.
- ❖ **Aktif Yaşam Merkezlerinde** de gündüzlü bakım hizmeti sunulmaktadır.

2024 yılı itibarıyla Aktif Yaşam Merkezi sayısı	2024 yılı itibarıyla Aktif Yaşam Merkezlerinden hizmet alan yaşlı sayısı
41	740

Kaynak: ASHB
2024 yılı Faaliyet
Raporu

Gündüzlü bakım hizmetleri yönünden temel esaslar

Yaşlı Bireylere Yönelik Üniteler/Atölyeler/Etkinlikler:

- Geriatrik Fizyoterapi Ünitesi
- Geriatrik Ergoterapi Ünitesi
- El Sanatları Atölyesi
- Müzik Atölyesi
- Spor Atölyesi
- Dijital Okuryazarlık ve Bilgisayar Atölyesi
- Yazı ve Edebiyat Atölyesi
- Zeka/Akıl Oyunları Atölyesi
- Okuma/Yazma Atölyesi
- Yabancı Dil Atölyesi
- Tarım Atölyesi

Evde bakım hizmetleri yönünden temel esaslar

Evde bakım hizmeti: Akıl ve ruh sağlığı yerinde olan, tıbbi bakıma ihtiyacı olmayan ve herhangi bir özrü bulunmayan yaşlının bakımı ile ilgili olarak hane halkının tek başına veya komşu, akraba gibi diğer destek unsurlarına rağmen yetersiz kaldığı durumlarda yaşlılara evde yaşamlarını devam ettirebilmeleri için yaşam ortamlarının iyileştirilmesi, günlük yaşam faaliyetlerine yardımcı olunması amacıyla yaşlının evinde yaşlı hizmet merkezlerince sunulan sosyal, psikolojik destek hizmetleridir.

- ❖ Evde bakım hizmeti yaşlının veya yakınlarının talebi ve hizmetin gereklerine göre gece ve gündüz, hafta sonu ve tatil günleri dahil olmak üzere gerektiğinde 24 saat kesintisiz hizmet verilebilecek şekilde düzenlenebilir. İhtiyaç durumunda belirli saatlerde de evde bakım hizmeti verilebilir.
- ❖ Merkez kendi personeli ile evde bakım hizmeti yapabileceği gibi mevcut personel durumunu dikkate alarak uygun sayıda kişi/kuruluşlar ile mevzuatta öngörülen

Gündüzlü bakım hizmetleri - Evde bakım hizmetleri

- ❖ **Kural:** gündüzlü bakım ve evde bakım hizmetleri ücrete tabi olup ücretler hizmet türüne ve yararlananın durumuna göre belirlenir:
 - Sosyal faaliyetler, gezi, koro çalışmaları gibi gündüzlü hizmetlerden yararlanacaklar,
 - Alzheimer-demans hastalığı olup gündüzlü bakım hizmetlerinden yararlanacaklar,
 - Evde bakım hizmetlerinden yararlanacaklar.
- ❖ **Ancak** gerek kamu kurum ve kuruluşları ve gerekse özel hukuk tüzel kişileri, gündüzlü bakım veya evde bakım hizmetlerinden yararlanmak isteyen ve herhangi bir geliri olmayan, bakacak kimsesi bulunmayan yaşlılara kapasitesinin % 5'i oranında **ücretsiz hizmet** verir.

TÜİK verilerine göre yaşlıların evde bakım hizmetlerine ihtiyacı

8.1 Yaş grubu ve cinsiyete göre evde bakım desteğine ihtiyaç duyma durumuna göre kişilerin oranı, 2023

Proportion of persons by age group, sex and status of needing a care support at home, 2023

[50 ve daha yukarı yaştaki kişiler-Persons aged 50 and over]

(%)				
Yaş grubu Age group	Cinsiyet Sex	Toplam Total	Evde bakım desteğine ihtiyacı var Needs care support at home	Evde bakım desteğine ihtiyacı yok No need for care support at home
Toplam-Total	Toplam-Total	100,0	9,9	90,1
	Erkek-Male	100,0	7,6	92,4
	Kadın-Female	100,0	12,0	88,0
50-64	Toplam-Total	100,0	5,9	94,1
	Erkek-Male	100,0	4,9	95,1
	Kadın-Female	100,0	6,8	93,2
65+	Toplam-Total	100,0	16,4	83,6
	Erkek-Male	100,0	12,3	87,7
	Kadın-Female	100,0	19,6	80,4
65-74	Toplam-Total	100,0	10,5	89,5
	Erkek-Male	100,0	7,9	92,1
	Kadın-Female	100,0	12,8	87,2
75+	Toplam-Total	100,0	26,9	73,1
	Erkek-Male	100,0	21,5	78,5
	Kadın-Female	100,0	30,4	69,6

Kaynak: TÜİK
Türkiye Yaşlı
Profili
Araştırması,
2022

TÜİK verilerine göre yaşlıların evde bakım hizmetlerinden yararlanma oranı

8.2 Yaş grubu, cinsiyet ve son 12 ay içinde evde bakım desteği alma durumuna göre kişilerin oranı, 2023

Proportion of persons by age group, sex and status of receiving care support at home in the last 12 months, 2023

[50 ve daha yukarı yaştaki kişiler-Persons aged 50 and over]

(%)				
Yaş grubu Age group	Cinsiyet Sex	Toplam Total	Evde bakım desteği almış Received care support at home	Evde bakım desteği almamış Did not receive care support at home
Toplam-Total	Toplam-Total	100,0	1,3	98,7
	Erkek-Male	100,0	0,9	99,1
	Kadın-Female	100,0	1,6	98,4
50-64	Toplam-Total	100,0	0,5	99,5
	Erkek-Male	100,0	0,4	99,6
	Kadın-Female	100,0	0,5	99,5
65+	Toplam-Total	100,0	2,5	97,5
	Erkek-Male	100,0	1,8	98,2
	Kadın-Female	100,0	3,1	96,9
65-74	Toplam-Total	100,0	1,1	98,9
	Erkek-Male	100,0	0,7	99,3
	Kadın-Female	100,0	1,4	98,6
75+	Toplam-Total	100,0	5,1	94,9
	Erkek-Male	100,0	4,1	95,9
	Kadın-Female	100,0	5,8	94,2

Kaynak: TÜİK
Türkiye Yaşlı
Profili
Araştırması,
2023

TÜİK verilerine göre yaşlıların gündüzlü bakım-evde bakım hizmetlerine yaklaşımı

Kişilerin %54,6'sı ileri yaş döneminde evde bakım/gündüzlü bakım hizmeti alacağını belirtti

İleri yaş döneminde 50 ve daha yukarı yaştaki kişilerin %54,6'sı evde bakım hizmeti/gündüzlü bakım hizmeti olarak evinde kalmayı tercih edeceğini belirtti. Bu yaş grubundaki kişilerin %24,2'si oğlunun/kızının yanında kalmayı, %5,9'u ise huzurevine gitmeyi tercih edeceğini belirtti.

İleri yaş döneminde yaşam tercihleri 65 ve daha yukarı yaştakiler için incelendiğinde, bu kişilerin %51,9'u evde bakım hizmeti/gündüzlü bakım hizmeti olarak evinde kalmayı, %29,6'sı oğlunun/kızının yanında kalmayı, %5,1'i ise huzurevine gitmeyi tercih edeceğini belirtti.

İleri yaş döneminde yaşam tercihleri incelenen 65 ve daha yukarı yaştaki erkeklerin %55,7'si evde bakım hizmeti/gündüzlü bakım hizmeti olarak evinde kalmayı, %23,2'si oğlunun/kızının yanında kalmayı, %6,4'ü ise huzurevine gitmeyi tercih edeceğini belirtti. Kadınlarda bu oranlar sırasıyla %48,8, %34,8 ve %4,1 oldu.

Cinsiyete göre 65+ yaştaki kişilerin ileri yaş dönemindeki yaşam tercihi, 2023

**Kaynak: TÜİK
Türkiye Yaşlı
Profili
Araştırması,
2023**

Ulusal Vefa Programı kapsamındaki evde bakım hizmetleri

Ulusal vefa programı: Kanunda düzenlenmeyen, idari kararla gerçekleştirilmekte olan uygulama

- ❖ 60 yaş ve üzeri olup ihtiyaç sahibi olduğu saptanan Türk vatandaşlarının evlerine periyodik olarak temizlik, kişisel bakım ve ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla gidilmesi
- ❖ Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları tarafından yürütülmektedir.
- ❖ Muhtaçlık kriteri doğrultusunda hizmetler ücretsiz olarak sağlanmaktadır.

ASHB verilerine göre 2024 yılında Vefa Programından yararlanan yaşlı ve/veya engelli kişi sayısı: **126.960 kişi**

«Bakıma muhtaç engelli» kabul edilen yaşlılara verilen evde bakım hizmetleri yönünden temel esaslar

Bakıma ihtiyacı olan engellinin evde bakım yardımından yararlandırılması için;

- Hanede ikamet eden tüm bireylerin her ne ad altında olursa olsun her türlü gelir toplamı esas alınmak suretiyle, hane içinde kişi başına düşen ortalama aylık gelir tutarının, asgari ücretin aylık net tutarının 2/3'ünden daha az olması,
- Engelli bireyin sağlık raporuna sahip olması,
- Günlük hayatın alışılmış, tekrar eden gereklerini önemli ölçüde yerine getirememesi nedeniyle hayatını başkasının yardımı ve bakımı olmadan idare edemeyeceğinin bakım raporuyla tespit edilmesi gerekir.

2024 yılı itibarıyla 542.619 kişi evde bakım yardımından yararlanmıştır. Bunların 120.298'i yaşıdır.

Kaynak: ASHB
2024 faaliyet
raporu

Yaşlı destek programı (YADES) yönünden temel esaslar

- ❖ 2016 yılından itibaren yürütülmekte olan bu program kapsamında belediyeler, proje taslaklarıyla birlikte ASHB'ye başvurmakta; her yıl onaylanan projeler Valiliklerin denetimi doğrultusunda belediyeler tarafından uygulanmaktadır.
- ❖ Proje genel bütçeden aktarılan kaynaklarla finanse edilmekte; belediyeler ise projeyi yürütmektedir.

YADES kapsamında desteklenen hizmetler:

- Yaşlılara yönelik evde bakıma destek ve evde bakım hizmetleri
- Psikososyal destek hizmetleri
- Evde teknik destek hizmetleri
- Mobil ekip oluşturulması
- Koordinasyon merkezi kurulması
- Diğer destekleyici faaliyet ve hizmetler

Yaşlı destek programı (YADES) yönünden temel esaslar

2024 YAŞLI DESTEK PROGRAMI (YADES) DESTEKLENECEK BELEDİYELER VE PROJE ADLARI

Sıra	Yılı	İl/ilçe Belediyesi	Proje Adı
1	2024	Afyonkarahisar / Emirdağ	Vefalı Eller Hep Yanınızda
2	2024	Afyonkarahisar / Kızılören	Her Zaman Yanınızdayız
3	2024	Ankara / Pursaklar	Yaşamın Değerli Mirası Yaşlılarımız
4	2024	Bayburt	Yaşlılarla Yaşamaya Devam
5	2024	Erzurum Büyükşehir	Yaşayan Değerler
6	2024	Eskişehir / Han	Yaşlılar Han'ı
7	2024	Iğdır / Tuzluca	Yaşayan Değerlerimiz
8	2024	Isparta	Gül Kokulu Evler
9	2024	İstanbul / Bağcılar	Bağcılar Kuşaktan Kuşağa Güzel
10	2024	İstanbul / Bahçelievler	Bahçelievler Yaşlı Destek Modeli
11	2024	İstanbul / Sultanbeyli	Dezavantajlı Yaşlıları Güçlendirme
12	2024	İstanbul / Ümraniye	Aktif Yaş Al
13	2024	Kahramanmaraş Büyükşehir	Aktif Yaşıyoruz & Aktif Yaşlanıyoruz
14	2024	Kayseri Büyükşehir	Yaşlı Destek ve Koordinasyon Merkezi
15	2024	Kırıkkale / Delice	Çınarlarımızın Yanındayız
16	2024	Kırıkkale / Sulakyurt	Yaşlı Dostu Toplum
17	2024	Tokat	Tokat Yaşlı Destek ve Gönül Bağı (TOYADES)

YADES programı ile 153 bin 98 yaşlıya destek sağlandı

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Göktaş, Yaşlı Destek Programı (YADES) ile bugüne kadar toplam 64 milyon 333 bin lira finansman desteği sağladıklarını ve 28 ilde 91 farklı projeye 101 bin 591 hanede 153 bin 98 yaşlıya ulaştıklarını bildirdi.

Sefa Bilgitekin | 27.04.2025 - Güncelleme : 28.04.2025

Kaynak: Anadolu
Ajansı

Evde sağlık hizmetleri yönünden temel esaslar

- ❖ Evde sağlık hizmetleri Sağlık Bakanlığı tarafından yürütölen hizmetlerdir.
- ❖ **Evde sağlık hizmeti:** Tanısı konulmuş hastalıklar sebebiyle yatağa, cihaza veya eve bağımlı bireylere yağamını sürdürdüğü mekânda yapılması mümkün olan tıbbi hizmetlerdir. bu tıbbi bakım hizmetlerinin bir kısmı süreli, bir diğer kısmı is süreklidir.
- ❖ **Evde sağlık hastası:** Tanısı konmuş hastalıklar sebebiyle cihaza, yatağa veya eve bağımlı olan ve/veya yağlılığından dolayı sağlık hizmetine ulaşımda zorluk yağayan, yağadığı mekânda evde sağlık hizmeti alma talebinde bulunan ve bu talebi uygun görölen birey.

Evde sağlık hizmetleri yönünden temel esaslar

Evde sağlık hizmetinin kişi bakımından kapsamı;

- 80 yaş ve üzeri hizmet talep eden tüm yaşlılar,
- Sağlık kurulu raporu ile belgelenmiş kronik hastalığı bulunan, tam bağımlı veya ileri derecede bağımlı olarak nitelendirilen 65 yaş ve üzeri hastalar,
- Hastalığı sebebiyle cihaza ve/veya eve bağımlı hastalar,
- Palyatif bakım hizmeti almış ve tıbbi bakımının evde yapılması uygun görülen hastalar,
- Hastaneden taburcu olurken hekimi tarafından evde sağlık hizmeti sunulması uygun görülen ve sürekli tıbbi bakım hizmeti alması uygun görülen hastalar,
- Sağlık tesisinden taburculuk sonrası 30 güne kadar tıbbi bakıma ihtiyacı olan ve hekimi tarafından süreli tıbbi bakım hizmeti alması gerekenler

Evde sağlık hizmetleri yönünden temel esaslar

Evde sağlık hizmetleri kapsamında sunulan hizmetler:

- Sağlık hizmeti kapsamında muayene ve konsültasyon hizmeti,
- Sağlık kurulu raporlarının çıkarılması süresi dolan raporların yenilenmesi,
- Uzun süreli kullanımı sağlık raporu ile belgelendirilen ilaçların reçete edilmesi,
- Tetkik ve tedavi (pansuman, yara bakımı, sonda uygulamaları) hizmetleri,
- Rehabilitasyon, eğitim ve destek hizmetleri,
- Ağız ve diş sağlığı hizmetleri
- Evden hastaneye-hastaneden eve hasta nakil hizmetleri,
- Hastanın ve ailesinin hastalık ve bakım süreçleri hakkında bilgilendirilmesi,
- Hastaların ihtiyaç duyduğu, tedaviye yardımcı olabilecek ve demirbaş

GENEL DEĞERLENDİRME

- Bakım sigortası vs. vergilerle finanse edilen bakım hizmetleri
- Bakım sigortasına geçiş sürecinde bakım hizmetlerinin genellik ilkesi uyarınca yaygınlaştırılması
- Bakım hizmetleri yönünden engelli-yaşlı ayrımı ve «bakıma ihtiyaç duyan» kavramı
- Engelli ve yaşlılara bakım hizmeti sunan kuruluşların ülke genelinde dengeli dağılmaması ve kurumsal bakım hizmetlerinin eksikliği
- Yaşlılara yönelik farklı bakım hizmet modellerinin eksikliği ve alternatif model ihtiyacı
- Evde bakım hizmetlerinin nakdi yardımlara indirgenmesi

TEŞEKKÜRLER

burcuezzer@anadolu.edu.tr